

713.
DEORUM MUNUS.

GENTIUM VOTUM.

Gratiarum Labor.

SERENISSIMUS, AUGUSTISSIMORUM
PARENTVM.

FRIDERICI
AUGUSTI.

&

MARIÆ JOSEPHÆ,
NEONATUS.

Tanquam.

Materni Sanguinis Flos,

Paterni Corporis, vigor & simulacrum,

MENTIS AVITÆ IMAGO,

&

HÆRES

ADORATUS.

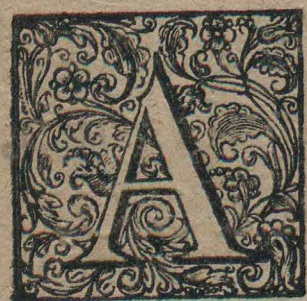
ANNO DOMINI MDCCXX,

VARSAVIÆ

Typis S. R. M. Collegij Scholarum Piarum.

R E X S E R E N I S S I M E.

AD Supremum felicitatis humanæ fastigium expectationes Tuas pervenisse nemo dubitat, qui Regni Tui historiam, bellorum causas, & successus curiosius indagabit. Sanè non expediret retroacta tempora cogitatione redordiri, sed si quidem invidiosa non est præteritorum ad gloriam memoria, illud prætermittere non possum, Majestatem Vestram,
tot

Bibl Jag
1976 St. 2. 219 St. Dr.

tot ab extra periculis, tot ab intra, suspicionibus agitatam, cum æquali semper rerum suarum opinione emerfisse. Rara hæc Principum felicitas, & nisi Tua esset, incredibilis: qui dum gloriæ tuæ intentus, multa quidem armis, plura consilio ipse perageres, omnia clementioris fortunæ eventus ad magnitudinem componebat. Nec bello parta, pace se se imminuit existimatio. Augustus es non immeritò secundus, fortunâ ut pote & naturâ in favores Tuos conspirante. Post victorias repente Pater & Socer, ad ultimum, humanorum solatiorum peruenisti vocabulum, in magnas spes progenitæ sobolis, felicissimus Avunculus. Pulchrè titulos Tuos Fortuna disposuit, dum Te Victorem Polonia colit, Saxonia Patrē nuncupat, Roma Avum profundius adorat, & veneratur. Ita est: solatijs Tuis Europa imminet, quæ sinè Te felix esse non poterat. Gaudijs Tuis Orbi
fucur

succurris, & vota privata, expectationibus publicis adimpleas. Habes Divorum Cæsarum, Tuumq; Nepotem, utriusq; gloriæ particeps. Habes immortalitatis pignus, Hæredem. Et Posteritati tuæ quodammodo interes, in longa secula Serenissimæ Domûs spes extensas spectando. Quare non reijce laboris mei tenuitatem, quæ solatiorum Tuorum speciem repingit, & saltem in nostris carminibus expressum aspice Hæredem, quem necdum aliter Tibi per curas Imperij videre licuit. Ego satis gloriæ habiturus sum, si post Pœsis meæ blandimenta, Te constringendi quantocius Nepotis incessat desiderium, & talem illum invenias, qualem vaticinia nostra non falso prædixerunt & precantur.

Jris Iunonis Nuncia, Lucinæ & Iovi significat, instare jam tempus, quo Iosepha pondus resolvatur, Iupiter superum Senatu convocato Charites Iunoni Comites adjungit ut partum forment, & Iosepham juvent, Oritur inter Gracias contentio, cum prima, puerum Austriacæ domui, secunda Patri, tertia Avunculo cuperet conformare, Iuno disputantibus intervenit, & contentionem solvit eo pacto, ut nasciturus Infans sanguinem Austriacum, & maternum, Externam speciem Patri, mentem verò & dotes Atavo similes habeat.

*I*cest, continuant superi sua cæpta, quod olim
*V*ota precabantur, nunc conspiciantibus astris
*S*pes populi, thalamiq; moras Lucina resolvit,
*S*plendida felici replens cunabula partu.
*N*ascitur eventus votorum, nascitur Infans,
A Quo

Quo genito tandem sensit se Roma Parentem.
Nec lupa Romanis nutrita gemellis,
Clementem dat sponte sinum, lambendo; sed

(ipsa
Religio, pansis jam reddita vastior ulnis,
Vbera distendens fidei porrexit alendæ
Lactandæq; spei: cujus dum pignora sumpsit
Miratur se se jam pleno nomine Matrem.

Quos ego scripturus plausus, quæ carmina di-
(cam

Non expectatæ sorti? vagitibus ipsis,
Plus loqueris facunde puer, quàm penna di-
(serto

Mobilis eloquio, quare non Numina poscam
Non notas Heliconis aquas, at seligo fletus,
Et dulces lacrimas, quarum mitissimus humor,
Omnibus instillat tenero solatia planctu.

Hoc venam de lacte traham, sparsamq; Pœ-
(sim

Ordine neglecto modo fascia sola ligabit,
Quæ pueri sacros placidè constrinxerat artus.
Nate fave, risuq; metrum dignare benigno.

Iris

Iris in obsequium superum præcincta juben-
(tum
Auxerat innumeros vultu variante colores.

Et primos transgressa Polos, secreta petebat
Cum magno rumore Deum conclavia: tan-
(dem

Plus solito fulgore nitens, vultuq; coruscans,
Iunoni commissa suæ mandata ferebat.

Vt tamen impatiens est prospera fama silendi,
Rumor in immensum vulgari ceperat, unde
Cogitur in pleno factum recitare Senatu;
Illa nihil cunctando, Jovem venerata seden-
(tem.

Expedit, intenso prænuncia verba rubore:
Tu Pater & toto residentia Numina cælo
Accipite optatum thalamis felicibus omen.

Iam Princeps adolescit amor, jam pondere
(pulchro

Vota tument, tacitisq; ferè, se mensibus augent.
Iam proprium miratur onus castissima Con-
(junctæ

Et necdum victo sæpè obluendo pudori,
Anxia virgineos titulos, nomenq; Parentis

A 2

Ex-

Expendit, se se sobolis dulcedine pascens.
Et veluti primo conjuncta columba marito,
Dum tacet, aligeræ sternens cunabula proli,
Interdum pertæsa moræ, pertæsa cubilis,
Ludentes socias, & apertas respicit alas,
Ægrè solliciti supportans tædia nidi.
Ut tamen advertit sub pennis ova foveri,
Continuat solitum, Matrem meritura; labo-
(rem.
Sic Iosepha thoro, nunc circumventa pudico,
In varios flectit mollissima viscera motus,
Et Matrem, jam facta timet; sed vota re-
(volvens
Sperantis populi, magni suspiria Patris,
Annuit obsequijs mundi poscentis, & ipsa
Venturum Matris solatur honore dolorem.
Et jam, credo novem solvissent pondera men-
(ses,
Auspicijs concepta bonis, verum hactenus an-
(ceps
Ac veluti dubitans nutat natura, Deumne
Formet? an humanæ famulantia corpora
(menti
Et?

Et meritò, nam si potuissent Numina nasci,
Exiguisq; capi membris, hoc sanguine Divos
Fingi posse reor. Superi concludite tandem,
Quem vultis tanto produci germine florem.
Nam velut ignotam faciem picturus Apelles
Hæret, & incertam consultat pallidus artem,
Ut spiret vivos animata tabella colores,
Sic natura tremit fætus studiosa parandi,
Stellarum cursum, propensaq; consulit astra
Tot desiderijs conformatura Nepotem.
Exime naturæ dubium, Pater optime rerû
Sudores & vota juvans, quo corpore natam
Et qua mente velis sobolem dotare recentem,
Ante tuum solium, fato decide benigno.
Talia rorisero dixit Thaumantias ore.
At Pater attonitus, superum plaudente Se-
(natu
Iusserat acciri Veneris de stirpe sorores,
Quas Charites commenta uocant, paulumq;
(moratus
Ite Deæ, dixit, quo vos Lucina vocavit,
Instat opus lepidis peragendum præstò choræis,
Maturâ jam Matre tumet Iosepha, favete.
B Et

Et nè naturæ cursus dubitantis aberret,
Nullus agat Genius, sed Gratia trina laboret
Delicium factura Patri, Matrig; voluptam,
Et læto solamen Avo, properate puella,
Et tu Iuno, cui thalami custodia casti
Credita, totius fer tecum munera cæli,
Et sacros expande sinus, prolemq; tenellam
Sortis ad invidiam donis cœlestibus orna.
Paruit extemplò pulcherrima turba Dea-

(rum,
Atq; volat, quâ mæsta thoro Iosepha jacebat
Prima reformidans pavidæ discrimina Ma-

(tris.
Quæ jam maturo pariendi pressa dolore,
Languida per varias portabat lumina par-

(tes,
Necdum certa Deas sibi subvenisse gementi.
Cumq; refert nitidos per summa palatia vi-

(sus,
Aspicit effigiem Divi pendere Parentis,
Quam prono venerata situ, suspirat, & inquit:
Siccine destituor magno Genitore Puella?
Dum tibi tale decus, dum talia gaudia gesto,
Lon-

Longus abes nostras non auditure querelas,
Sarmatiæ te pascit honos, te cura Lecheæ
Gentis in extremo violenter detinet axe.
Saltem te præsens mihi reddat imago remo-

(tum.
Dixerat, & casto concepit pectore Regem,
Ideam genitura suam, mirabile dictu
Traxerat Augustos intra præcordia vultus.
Sicut enim Zephyris, levibusq; Chamæleon au-

(ris
Nutritus, sensit præstò quoscunq; colores,
Reddit, & externa genuinè pelle repingit.
Sic Iosepha Patris toties mirata figuram,
Hauserat Augusto similes paritura Nepotes.
Hanc artem docuere Deæ, faustumq; preca-

(tæ
Successum, castis formam impressère medullis.
Ast ubi fortassis solatia magna parantur,
Concordes nec sunt Charites, ut scilicet Infans
Cæperat exacta superùm virtute creari,
Separat unamines quædam discordia Divas,
Alloquitur reliquas Aglaia prima sorores:
Fata quidem Puerum nasci voluere, sed ille

Quos gerat aspectus, qua vivat imagine, nec-
Res condita Dijs, quamvis contraria pu-
Sidera, permittam nullo perterrita signo,
Quominus Austriadum referat puer inclitus
Nè violate precor, tam magni jura cruoris
Ipse per ideas, & lumina nota Priorum
Sanguis agat, nullog, Deo cogente medullas,
Formet in agnatos se Nobilis Embrio vul-

Da Sacras Leopode genas, Ataviq, potentes
Influite in vestros geniali sidere partus,
Cæpit adulari tandem natura venustæ
Austriadum domui, cæpit simulacra Paren-

Spargere Iosephi, magnosq, refingere vultus
Cæsaris illius, sed pulchrior una Dearum
Euphrosine, propriæ molimina justa sororis
Impedit, & tali dubium sermone resolvit:
Justa quidem germana domûs te cura fatigat,
Scilicet Heroam gentem, floremq, cruoris,

Quæ

Quæ ferat è nobis tacitis sterilescere votis.
Quæ ferat? ut tandem fetu viduata virili,
Quærat in affini solatia debita lecto.
Quis ferat? ut varijs toties stirps aucta trium-
Sese nunc inter cunas angusta coarctet,
Vix uno suffulta viro. Sed credite Divæ,
Crescere non nasci, consummariq, trophæis
Austriadas fortuna jubet; sibi sufficit unus
Carolus, orbatæ supplendo munera stirpis,
Spes implet vincendo suas, pariterq, Nepo-

Non ego censebo viduum sterilemq, putabo
Illum, cui fama est pro successore relicta.
Compensat vacuas felix victoria cunas.
Quamvis necdum etiam maneat Lucina vi-

Conclamata thori, pulcherrima conjugis æ-

Et pietas, teneriq, calor promittit amoris,
Fatorumq, fides, quod nutu Numinis, illi
Munus in extremum, servabitur ultimus Hæ-

C

(res.
Sunt

Tunc tibi Casareos vultus, tunc ora licebit
Archiducum, vivis formare coloribus: at

(nunc
Blanda soror, ceptum ne distrahe quaeso labo-
rem.

Saxonicis pridem venturus honoribus Infans,
Fronte Patrem referat, siquidem fert san-
(gvine Matrem.

Finge patrizantem, vel si natura recusas,
Ideam mutabit amor, facilesq; medullas
Corriget, expressi faciem Genitoris adum-
(brans.

Dixerat Euphrosine, pulchro quoq; capta ma-
(rito.

Inspirare Patrem, venis jam ceperat imis,
Sidereos imitata oculos, qui luce modesta
Corporis egregij pro Majestate nitentes,
Miscent florigeram comi gravitate juventam.

Purpureas imitata genas, imitata colores,
In niveo pueri nascentis, clauserat ore.
Ultima, discordes mirata Thalia sorores,
Non ego transgredior, (dixit) data jura

(Cruori,
Sed nec pretereo meritis antiquius istis

No:

Nomen Avi, sane vitae declivior aetas,
Haec sibi secreto servat solatia voto,
Ut videat spes ipsa suas, in flore virere.
Ne fraudate Dij fortunam Principis, & si
Hanc est certa domum mens successore be-
(andi,

Addite muneribus munus, formate Nepotem,
Et simul ideam, similesq; repingite formas:

Ut sibi succedens genuina prole Monarcha,
Florescat, magnaq; sciat se parte renasci.

Audierat Charitum scruissima jurgia Iuno,
Atq; reaccensa componens semina litis,

Reddidit ablatam, pacata voce quietem.
Iusto equidem quaevis Te gratia jure tueris,

Sed quis sufficiat votis tam grandibus Infans?
Ipsa sub ingenti succumberet anxia cepto,

Officiumq; suum pariens natura negaret.
Ergo puellares dulcissima Numina rixas,

Conciliate precor, stetit haec sententia caelo,
Fiat ut in tanto charitum concordia partu.

Inveniet propriam quaevis praetensio partem,
Inveniet quod amet: cunctorum dividit In-

(fans

C2

Se

Se desiderijs; & corpore clausus in arcto
 Immense momenta spei tam parvus adimplet.
 Vtriusq; domûs concentravêre talenta,
 Et simulacra Dij: commixtis quippe medul-
 (lis,
 Sanguis agit matrem, resplendet imagine vi-
 (vus
 Exteriores Pater, tandem quoq; mentis A-
 (vitæ
 Hæres virtutumq; manet successor ad assem.
 Dixerat atq; levem Lucina precata laborem,
 Solverat Augustos nullo discrimine fetus.
 Excepere sinu charites, similemq; stupentes
 Consilijs natum, gremio, strinxere beato.
 Quæq; suos in prole videt gavisa decores,
 E cunctis formata velut Pandora Deabus,
 Semper parte aliqua placet assentando cui-
 (vis,
 Sic quoq; collectus de magnis vultibus Infans,
 Cunctorum similis pariter blanditur amori,
 Hic videt Archiducum se se mirata vetustas,
 Hic Pater agnoscit faciem, Materque cruo-
 (rem
 Dimi-

Dimidiumq; sui, sed maxima cessit avito
 Pars animo; puro similis clementia vult
 Majestasq; nitet, placido prope totus in ore,
 Vivit Avus, teneris inspirans artubus ignes.
 Et bene consultum est, siquidem sperando re-
 (quirit
 Roma pium, populus dulcem, Germania for-
 (tem,
 Saxonia Hæredem, gratissima Lechia Re-
 (gem:
 Iuno de cunctis referens compendia votis,
 Fecit Avo similem natum; fortasse futuræ
 Sat secura spei, si florentissimus Infans,
 Fiat avitarum felix expressio dotum.
 Ergo quid accepto tandem rumore secundo,
 Flectis adhuc dubias diverso Iudice curas?
 Sicne tibi nimium dilecta Polonia Princeps?
 Possit ut Augusti solatia tanta morari,
 Imperium committe Dijs, & cede jubenti
 Naturæ, charisq; thori Te fructibus imple.
 I, propera, accelera, vectus pernicibus au-
 (ris,
 Quorsum nolentem Te etiam suspiria ducunt.
 D Quis

Quis tibi percurreret præcordia dulcia motus?
Dum sacer Augustas veniet Successor in ul-
(nas.

Quis tandem tibi sensus erit? dum verba te-
(nellis

Infringendo labris, Atavum te sæpe voca-
(bit.

Pendebit Cervice puer; rursusq; receptus,
Absentem te flendo petet, præsentem quietus
Fulgebit, risumque tuo miscebit amori.

Credo ego non uno capies tot gaudia visu,
Sæpe redibis Avus felix, semperque recen-
(tem

Lætitiâ, Sobolis simili de fronte requires.
Et ceu Narcissus se contemplatus in undis,
Dum videt expressam puteo ludente figuram,
Miratur faciem; dum illi fallacibus umbra
Abblanditur aquis, tandem resolutus amo-
(re,

Vertitur in proprium servato nomine florem.
Sic tu magne Parens postquam spectave-
(ris Almam
Pro-

10
Progeniem, similesque tibi constrinxeris ar-

(tus;
In speculo veluti deprehensus imagine viva,
Forsitan in proprij florem mutaberis ævi.

Ergo vola, magnisque viam successibus ur-

(ge,
Teque requirenti toties cencede voluptæ,
Invenies dulces lachrimas, & blanda peren-

(nis
Invenies alimenta spei, dum ritè videbis
Arrisisse tibi felici pignore cælum.

Non expectatâ rapies Nutrice Nepotem,
Et nihil horrentem regali lumine pasces.

Sed postquam genitum magno repleveris ore,
Inspira teneris animam complexibus, at-

(que
Imprime victuram puero per basia mentem,
Ac etiam Lechicis hæc gaudia divide re-

(gnis.
Fortunate puer, qui tot nascendo repente
Vota coronasti, tibi quæ præconia dicam?

Cresce per assiduos plausus, accresce per

D2

Choras
Prom-

Prompta ferens passim sperantibus omina
scep^{tris}.

Te niveis lactet sensim spes pura mamillis,
Altricesque Deæ, te pascant ubere dextro.
Vel sanè ut citius valeas adolescere Prin-
ceps,
Excelsos animos, & avitum suge vigorem.

Finis adest, lassata suo jam penna labo-
re,
Concidit ante tuas Regum suavissime plan-
tas,

Illud enimvero mirabor sæpius, unde,
Tantus in Augustum cæli favor? ipsa secun-
das
Anticipant prope fata preces, & munera sor-
tis,

In Regis veluti conspiravère decorem.
Non satis innumeris toties clarere trium-
phis,
Insuper optatum pariunt cunabula fructum;
Et Pater, & victor, (magis & quod ama-
bile cunctis.)

Vivis

Vivis Avus, plenoque simul te pascis hono-
re,

Non te canities, nivei nec bruma capilli,
Sed modo progenitæ dulcissima pignora sortis,
Te secère senem: jam faustus Avunculus æ-
cum

Multiplicas, ac in solatia sponte senescis.
Audisti varias passim Rex Maxime laudes,
Te Patriæ Patrem toties, te Martis alu-
mnum,

Dixit adulantis justissima gloria famæ.
Hoc tamen inferius, titulis nam blandiùs
cistis

Nomen Avi, fortasse sonat, quod Iuno be-
nigna,
Quod tibi tam pulchro tribuit natura favo-
re,

Sic te fata senem faciant, sic tempora ca-
num
Ut numeres proprios persæpe Nepotibus an-
nos.

Vive precor, longosque dies Heredis adæ-
qua,
Spes

E

*Spes gustando tuas, & munera certa futuræ
Ætatis, fructusq; sacros in flore revolve.
Vive per annorum seriem, nec desere Regna,
Quæ tot sumpserunt de te solatia, donec
Rebus & imperijs flos hic credatur adultus.
Aut, si serò truces rumpent tua stamina Par-
Cæ,
Ceu alter Phœnix, Hærede renascere ma-
gno,
Inq; tuo nobis iterum te redde Nepote.*

